

➤ навчитись виступати, ставити запитання та обґрунтовано відстоювати свою позицію.

Одним із ключових аспектів тренінгу є можливість на практиці продемонструвати студентам зв'язок між сучасною практикою, правом і фінансовою теорією. Це спонукає їх до усвідомлення усієї складності взаємозв'язків і взаємодії цих сфер.

Найголовніше призначення пошуково-дослідної роботи — сприяти виробленню наукового мислення, яке є фундаментом креативності, вдосконалення та розвитку студентів. Належне місце дослідницької складової у навчальному процесі можливе через розумний і виважений баланс між навчальною та пошуковою роботою студента. Це є запорукою змістовного і якісного навчання і належного формування компетенцій.

Гаманкова О.О., д.е.н., професор,
завідувач кафедри страхування

ПОСИЛЕННЯ НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

Щорічне проведення науково-методичних конференцій, на яких розглядаються актуальні питання вдосконалення навчального процесу, стало для нашого Університету доброю традицією. Цей захід дає можливість поділитися досвідом, підвести певні підсумки, отримати бачення перспектив.

Тематика сьогоднішньої конференції відповідає пріоритетним напрямкам трансформації ідеології і технологій навчального процесу в університеті, виходячи із статусу Університету як автономного самоврядного дослідницького державного вищого навчального закладу.

Йдеться про три основні напрямки:

по-перше: посилення наукової складової при викладанні дисциплін фахової підготовки (втілення формули «від викладання дисциплін — до освоєння наук»);

по-друге, реалізація вимог вираженої практичної спрямованості навчання на основі компетентнісного підходу;

по-третє, використання викладачами університету інноваційних освітніх технологій.

Необхідно зазначити, що КНЕУ рухається в цьому напрямку не перший рік, і ми маємо серйозні здобутки, які вирізняють нас з-поміж інших університетів. Проте всі ми розуміємо, що процес удосконалення і розвитку має і буде тривати постійно, адже виклики сучасного мінливого світу вимагають відповідного реагування. Тільки на основі інтеграції навчального процесу і наукової діяльності ми здатні готувати висококваліфікованих фахівців, які володіють новими, сучасними знаннями та вміннями і спроможні підтвердити на практиці свої конкурентні переваги.

Постійний пошук нових, досконаліших форм і методів організації навчального процесу є визначальною рисою нашого університету і, зокрема, фінансово-економічного факультету, у складі якого працює кафедра страхування. Кафедра завжди буде робити усе можливе для того, щоб Київський національний економічний університет був і надалі залишався провідним вищим навчальним закладом, який готує фахівців вищої кваліфікації для вітчизняного страхового ринку.

У порівнянні з іншими випусковими кафедрами фінансово-економічного факультету (кафедрою фінансів, кафедрою фінансів підприємств, кафедрою фінансових ринків) наша кафедра має досить вузьку спеціалізацію. Це об'єктивно породжує проблему, пов'язану із залучення студентів на магістерську програму «Страховий менеджмент». Проте такі жорсткі вимоги заставили нас активно працювати за тими напрямками, які ми сьогодні обговорюємо на конференції, і нагородити та реалізувати на факультеті певні здобутки.

Проблема поглиблення наукової складової навчального процесу багато в чому вирішується завдяки *Інституту страхування*, який було створено на факультеті в минулому році. В його завдання входить проведення власних наукових з важливих проблем страхової діяльності, а також моніторинг відповідних науково-дослідних робіт, що здійснюються в Україні і за кордоном. Завдяки Інституту значно поживилася наукова робота викладачів, аспірантів і студентів. Викладачі-співробітники Інституту страхування залучені до співпраці з Експертною радою з питань страхування Комітету Верховної ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики; Міністерством фінансів України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Лігою страхових організацій України.

Інститутом започатковано постійно діючий проект на замовлення страхової компанії «ІНГО-Україна» щодо підвищення кваліфікації її працівників. Цей проект ми маємо на меті перетворити на своєрідну лабораторію для опрацювання та апробації нових страхових дисциплін, які згодом

можна буде включити до навчального плану підготовки бакалаврів і магістрів на фінансово-економічному факультеті.

Важливу роль у посилення практичної підготовки студентів фінансово-економічного факультету і налагодження довготривалих програм стажування і працевлаштування у провідних страхових компаніях країни робить створений у складі факультету **Навчально-практичний центр страхового бізнесу КНЕУ**, методичне керівництво яким забезпечує кафедра страхування. Центр створено у складі фінансово-економічного факультету у 2008 році за ініціатииви Голови Правління-Президента ПАТ Страхова компанія «Скайд», давнього партнера кафедри. Основна мета Центру, з якою він успішно справляється — поєднати теоретичну та практичну підготовку студентів. Серед завдань Навчально-практичного центру ключовими є впровадження тренінгових технологій підготовки випускників, формування у студентів практичних навичок, необхідних для роботи у страхових компаніях на основі теоретичних знань, одержаних під час опанування університетських дисциплін. Окрім викладачів кафедри, до роботи в Центрі залучені фахівці у галузі страхового бізнесу, представники органів державного регулювання ринку фінансових послуг. На Центр також покладено завдання закріпити знання студентів із профільних дисциплін кафедри страхування, сприяти популяризації магістерської програми «страховий менеджмент».

На факультеті при кафедрі вже багато років успішно працює **Студентський страховий клуб**, своєрідний науковий гурток, на засіданнях якого студенти мають змогу познайомитися з відомими особистостями страхового ринку, послухати їхні виступи, висловити свою думку з того чи іншого питання.

Завдяки тісним контактам із страховим бізнесом кафедра має хороші бази практики для студентів. Існують угоди з більше як 20 провідними страховими компаніями м. Києва. Багато студентів після закінчення практики вже мають перше робоче місце.

Кафедра має добре налагоджені стосунки з провідними виданнями страхової преси, що дозволяє викладачам, аспірантам і студентам оприлюднювати результати навчальної і наукової роботи.

Вагомим досягненням кафедри ми вважаємо проведення на факультеті вже третій рік поспіль Інтелектуального чемпіонату **«Управлінські поєдинки»**, який є яскравим прикладом застосування нових освітніх технологій у навчальному процесі.

Спеціально для проведення публічних єдиноборств кафедрою цього року було розроблено новий комплект із 16 стандартних рольових ситуацій, оснований на справжніх подіях, що мали місце в практиці реальних страхових компаній. Саме тому студенти, які взяли участь у Чемпіонаті, набули практичного досвіду з прийняття управлінських рішень завдяки своїм знанням, вмінням, професійним якостям, розуму та кмітливості.

«Управлінські поєдинки» проводяться на факультеті як дводенний проект і є публічним єдиноборством учасників, які змагаються за перемогу в управлінні конфліктною ситуацією протягом фіксованого часу. При цьому гравці, що виступають у заданих ролях, намагаються досягти максимальної реалізації зазначеного в правилах гри інтересу.

Ця унікальна навчальна технологія, створена у 1985 р у Талінській школі бізнесу, отримала широке визнання, бо спрямована на навчання та підготовку лідерів, розвиток у студентів — потенційних керівників розуміння ситуації, що склалася, відповідної оцінки індивідуальних якостей співрозмовника, прийняття стратегічно важливих управлінських рішень, які допомагають домогтися потрібного результату.

Основною метою проведення Управлінських поєдинків є поглиблення та вдосконалення навчального процесу, втілення практичного досвіду представників бізнес-еліти, визначення найталановитіших студентів з метою залучення їх до співпраці, створення кадрового резерву, а також популяризація страхування серед студентів і професорсько-викладацького складу університету.

Проведення «Управлінських поєдинків» формує у студентів той перелік загальних компетентностей, до якого ми прагнемо, працюючи над вдосконаленням організації та технології проведення семінарських і практичних занять, а саме:

ключові інструментальні компетентності:

- базові загальні знання; базові знання з професії;
- розв'язання проблем;
- прийняття рішень;

ключові міжособистісні компетентності:

- взаємодія (робота в команді);
- здатність працювати в міждисциплінарній команді;
- здатність спілкуватися з експертами з інших галузей;
- етичні зобов'язання;

ключові системні компетентності:

- здатність застосовувати знання на практиці;

- здатність пристосовуватись до нових ситуацій;
- здатність породжувати нові ідеї;
- лідерські якості;
- здатність працювати самостійно; Ініціативність і дух підприємництва;
- бажання досягти успіху.

Отже, на фінансово-економічному факультеті КНЕУ практично сформовано навчально-науковий комплекс з підготовки фахівців для страхової справи з високими компетентнісними характеристиками. Його функціонування дає можливість кафедрі і факультету розвивати ті напрямки перебудови навчального процесу, які є пріоритетними для підвищення конкурентоспроможності Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.